

LILLEHAMMER
KOMMUNE

Årsplan for 2022-2023

Røyslimoen barnehage

INNHOLD

Innledning	side 3
1. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver	side 4
2. Kommunens visjon og verdier	side 4
3. Presentasjon av barnehage.....	side 8
4. Barnehagens mål og satsningsområder.....	side 9
5. Foreldresamarbeid.....	side 12
6. Ansatte.....	side 13
7. Kalender/årshjul.....	side 14
8. Kontaktinformasjon.....	side 15

Vedlegg 1:
Progresjonsplan for fagområdene

Innledning

Barnehagene drives etter Lov om barnehager med forskrifter. *Rammeplan for barnehagen - innhold og oppgaver*, er en forskrift til Lov om barnehager. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, og innholdet skal synliggjøres i årsplanene til barnehagene. Rammeplanen finner du [her](#) og barnehageloven finner du [her](#).

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. I tillegg skal det utarbeides detaljerte planer for kortere eller lengre perioder som beskriver konkret hvordan barnehagen arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen og i progresjonsplanen.

Foreldre skal gjennom disse planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene lokalt i barnehagen og de overordnede målene for barnehager, både i Lillehammer Kommune og på nasjonalt nivå.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplanen i samarbeid med foreldre og ansatte.

Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

1. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver

Barnehagelovens § 1 - Formål: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2. Lillehammer kommunes visjon og verdier

Lillehammer Kommune har følgende visjon for sektor oppvekst, utdanning og kultur:

God samordnet innsats gir trygghet, kompetanse og livsmestring

For oss betyr dette at barna i barnehagen skal møte trygge ansatte som sørger for at barna får oppleve tilhørighet, leke, utforske og lære. Dette fordrer et nært og godt foreldresamarbeid.

Å skape gode barnehager for alle barn er en av de viktigste oppgavene for kommunen. Kommunen har et overordnet ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet, og skal gi barn og unge god omsorg og

et helhetlig utdanningsløp, fra barnehage til videregående opplæring. Barnehagen er derfor en viktig del av utdanningsløpet, både i kraft av sin egenart og som en sentral arena for tidlig innsats for alle barn. Barnehage- og skolemiljø skal fremme helse, trivsel og læring og forberede barn og unge til aktivt samfunnsliv, til fremtidens arbeidsmarked og til å kunne realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode.

En god barnehage forutsetter godt samarbeid og god forståelse mellom mange aktører. Foreldre, ansatte, forskere og utdanningsinstitusjoner, politikere og barna selv er på hver sin måte opptatt av barnehagens kvalitet. Når barna er i barnehagen skal de ha det trygt og godt, utfordrende og stimulerende, de skal ha venner og møte omsorgsfulle ansatte, og de skal ha anledning til å lære og utvikle seg ut fra egne forutsetninger. Barna skal føle seg sett og hørt, ha nære tilknytningsrelasjoner og mange anledninger for variert lek. Deres hverdag skal være meningsfull, og de skal være aktører i sitt eget barnehageliv.

Dette er også nedfelt i rammeplanen (s.11).

For de kommunale barnehagene har vi utarbeidet en felles pedagogisk plattform. Den kan sees på som vårt verdidokument og viser hva de kommunale barnehagene står for.

Som barnehageeier har Lillehammer kommune fokus på verdiene:

Profesjonalitet – Ansvarlighet – Respekt.

For Røyslimoen barnehage betyr verdi ordene dette:

Profesjonalitet:

- Være bevisst på vår rolle i møte med barn og foreldre.
- Godt samarbeid med de foresatte
- Ser alle barn, og akseptere ulikheter
- Overholde taushetsplikten
- «Spille hverandre gode»
- Skille sak og person

Ansvarlighet:

- Alle skal kjenne på en trygghetsfølelse i barnehagen

- Se og anerkjenne hvert enkelt barns behov
- Alle skal føle mestring, både barn og foresatte
- Tilstedeværelse –jobbe som et team
- Være raus

Respekt:

- Inkluderende barnehage.
- Jobber mot mobbing og krenkende atferd.
- se hvert enkelt individ, og akseptere forskjeller.
- være raus, lojal og åpen
- Være bevisst på vår rolle i møte med foreldre.
- imøtekommende og åpne
- Tilbakemeldingskultur
- Skille på ulike arbeidsoppgaver

Disse verdiene gjenspeiles i våre holdninger og handlinger i det daglige arbeidet med barna og i møte med foreldrene. Verdiene er viktig for vårt menneskesyn, som handler om hva vi tenker om mennesker og hvilken verdi mennesket har. Alle mennesker skal ha samme verdi og samme rettigheter.

Rammeplanen fremhever betydningen av ansattes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og veilede barn. Gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling i samarbeid med hjemmene, skal personalet i barnehagen skape et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing og krenkende handlinger.

Vennskap og gode relasjoner med andre barn - og voksne- er viktig for alle barn!

Barnehagene i Lillehammer har utarbeidet en felles Handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø. Handlingsplanen skal brukes i det forebyggende arbeidet og trer i kraft når barn utsettes for krenkende handlinger av andre barn eller ansatte som jobber i barnehagen. Etter endringer i barnehageloven gjeldende fra 01.01.21 har alle barnehager plikt til å sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø.

Kommunens vedtekter, strategiplan, handlingsplaner og plattform for de kommunale barnehagene finner du [her](#).

Alle kommunale barnehager er Miljøfyrtårnsertifiserte. Dette betyr at barn og ansatte arbeider med å være miljøbevisste. Vi vil gi barna kunnskaper, gode holdninger og praktiske erfaringer med miljøarbeid.

Alle kommunale barnehager er godkjent som trafikksikker barnehage. Dette betyr at trafikk og sikkerhet er i fokus i hverdagen. Målet med arbeidet er å gi barna erfaringer og gode holdninger slik at de er best mulig rustet til å ferdes alene i trafikken når de blir eldre. Trafikk er et tema som passer godt inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de skal til og fra barnehagen, når de er på tur og de erfarer trafikk gjennom lek. Vi er også bevisst det faktum at de observerer av hva vi ansatte og dere foreldre gjør.

Alle kommunale barnehager jobber med Generasjonssang, på litt forskjellige måter. Noen av barnehagene drar ut på institusjoner og bo-og sevicecentre for eldre, der barna sammen med de eldre synger og gjør bevegelser til tradisjonelle norske sanger som er kjent for de eldre. Noen av barnehagene samarbeider med seniorkor, besøker Røde kors eller får besøk av hjemmeboende eldre på sangstund i barnehagen. Dette skjer i samarbeid med Miljøbehandlingsteamet i kommunen, og er med på å gi eldre og demente en positiv opplevelse og kanskje gjenskape noen minner fra egen barndom.

Lillehammer kommune har tverrfaglige team for alle barnehagene. Teamene har jevnlig møter med barnehagene gjennom året, og dette skal gi barnehagene bistand og støtte i arbeidet med å vurdere om barn kan ha behov for ekstra oppfølging. Da kan tiltak settes i gang så raskt som mulig, i samarbeid med foreldre/foresatte.

Mat, kosthold og måltider er noe som opptar de fleste foreldre. Dette er et jevnlig tema på foreldremøter og i brukerundersøkelser. Det er derfor ansatt kjøkkenassistent i 40 % stilling i alle kommunale barnehager. Disse stillingene kommer i tillegg til grunnbemanningen.

Lillehammer kommune satser på dette fordi mat og måltider skal være en del av det pedagogiske innholdet, der barna er inkludert, og det er et viktig at barna får tilbud om et sunt og variert kosthold. Vi deltar også i ordningen [Sunnere Barn](#), som har som mål å bidra til økt kunnskap om mat og måltider i barnehagen, og tilbyr lett tilgjengelige verktøy.

Alle kjøkkenassistentene inngår i et nettverk, og der drøftes ulike menyer knyttet opp mot pedagogiske opplegg, samt at det legges planer for fysisk aktivitet knyttet opp mot kosthold.

Lillehammer kommune ønsker å skape en god overgang og best mulig sammenheng mellom barnehage og skole for alle barn. Fem overgangslærere skal samarbeide med alle barnehager og skoler for å skape de beste forutsetninger for å lykkes med dette. Trygge barn lærer mest, og det er derfor viktig at barnehage og skole kjenner til hverandres innhold og arbeidsmåter, og at barna møter noe av innholdet de kjenner fra barnehagen når de begynner på skolen. Derfor må et godt samarbeid være etablert i god tid før barna skal begynne på skolen.

3. Presentasjon av barnehagen

Røyslimoen barnehage er en fire-avdelings barnehage. To småbarns avdelinger, og to store. Vi er opptatt av å ivareta barnas initiativ og interesser. Hvert år velger vi temaer som vi fordyper oss i. Vi bruker mange ulike arbeidsmåter for å jobbe med dette (se temaplan lenger ned).

Vi legger vekt på et godt foreldresamarbeid og setter stor pris på foreldrenes medvirkning.

Barnehagen har egen kokk, han lager varmlunsj to ganger i uka. Barna får også frukt/grønnsaker hver dag. Vi har egen bål plass, og et stort og variert uteområde som vi benytter daglig.

Skogen og nærmiljøet er flittig besøkt. Vi er også på bussturer ned til byen, Maihaugen og andre steder. Barnehagen har flere fokusområder. Dette barnehageåret vil vi fortsette å jobbe med lek, barns trivsel og det psykososiale miljøet. Arbeid med språk og hvordan vi er som ansatte er også viktig for oss fortsatt.

4. Barnehagens mål og satsningsområder

Lek

«Leken er svært sentral for barnas utvikling. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek -alene og sammen med andre» (Rammeplanen 2017:20).

Hvordan jobber vi med lek i Røyslimoen barnehage? Røyslimoen barnehage skal være en arena der barna får utvikle seg og utforske i samspill med andre barn og ansatte. Vi skal anerkjenne lekens egenverdi og berike leken på barnas premisser. Vi jobber for at alle skal oppleve glede av å være i leken, og at barna møter aktive og engasjerte ansatte som er tilstede i barnas lek (lekepartner, støtte og hjelp, inspirasjon). Aktivitetene og innholdet er tilpasset til barnas alder og utvikling. Personalet skal legge til rette for innhold som stimulerer og bygger videre på barnas innspill. Vi jobber for at barna skal utvikle empati, et rikt språk, og utvikle sosial kompetanse i samspill med barn og voksne. Det skal tilrettelegges for at både rom og lekemateriell er innbydende til lek og samspill.

Vi skal legge opp til en dagsrytme der det er tid til lek med færrest mulig avbrytelser.

Barns trivsel og psykososiale miljø

«Omsorg vil si å ta vare på, og bry seg om andre mennesker. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet gir grunnlag for barnas trivsel, glede og mestring.» (Rammeplanen2017:20).

Hvordan jobber vi med barns trivsel og psykososialt miljø i Røyslimoen barnehage?

En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne til samspill. Alle skal bli sett, hørt og forstått ut ifra deres egne behov og forutsetninger. Det å kunne vise omsorg er en viktig del av barnehagehverdagen. I Røyslimoen barnehage arbeider vi kontinuerlig med det psykososiale miljøet. De ansatte i barnehagen er tett på i lek og samvær. Vi har relasjonsbygging og vennskap mellom barna i fokus for at alle skal føle seg trygge. Gjennom å hjelpe barna å sette ord på følelser og reflektere rundt situasjoner får barna økt relasjons- og spillkompetanse. Hvert barn har rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Vi har nulltoleranse for krenkende atferd i barnehagen. Vi har alle et ansvar for at den enkelte i barnehagen føler trivsel. For oss er trivsel at vi viser glede, humor, engasjement og fellesskap. Dere foreldre leverer fra dere det kjæreste dere har, og da er det viktig for oss at dere føler dere trygg på at barna har det bra i barnehagehverdagen. En barnehagehverdag der alle er inkludert, og der de ansatte jobber aktivt for å hindre at barn blir holdt utenfor leken. Utestenging og krenkende adferd kan forebygges ved at kompetente ansatte legger til rette for utvikling av gode sosiale ferdigheter, og skaper et aksepterende og inkluderende miljø med et godt og åpent foreldresamarbeid. Barnehagen har en tydelig holdning til at utestenging og mobbing ikke er akseptabel adferd. Hvis vi ser uønsket atferd er det de ansattes ansvar å sørge for at noe blir gjort med det.

Språk

«Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling» (Rammeplanen 2017:23).

Hvordan jobber vi med språk i Røyslimoen barnehage?

Barnehagen er svært viktig for barns utvikling av språklige ferdigheter, enten de har norsk eller et annet språk som morsmål. I Røyslimoen barnehage skal bevisstheten rundt språk og språkutvikling gå naturlig inn i barnehagens daglige rutiner og gjøremål. Voksne skal beskrive og sette ord på barnets tanker, følelser og handlinger. I Røyslimoen barnehage skal alle barn oppleve et språkmiljø som støtter hver enkelt sin språkutvikling. Vi ansatte må være gode språkmodeller, og gi alle barna lik mulighet til å utvikle språket sitt. Bevisste ansatte med kunnskap om språkutvikling er viktig. Fra barna starter i barnehagen lærer de å uttrykke følelser og meninger. Vi ansatte setter ord på følelser sammen med barna, oppfordrer dem til å dele og vente på tur. Vi stimulerer positiv atferd gjennom ord og kroppsspråk. Når barna blir eldre legger vi til rette for turer som skaper glede, felles opplevelser og gode samtaler.

Voksenrollen

Rammeplanen for barnehagen stiller mange krav til de ansatte i barnehagen. De ansatte må fungere godt, både sammen og hver for seg. De må kunne reflektere over sine egne sterke og svake sider, og vi må «spille hverandre gode» til enhver tid. Det er viktig med selvinnsikt og bevisstgjøring i forhold til egen kapasitet. Som ansatt i barnehagen har man et ansvar for å skape en god relasjon til hvert enkelt barn. Har man en god relasjon, blir barnet trygt. Når barnet er trygt kan man begynne å sette grenser, veilede, legge til rette for mestring for alle på deres nivå.

Hvordan jobber vi med voksenrollen i Røyslimoen barnehage?

I Røyslimoen barnehage er vi nære og tydelige ansatte. Det er viktig for oss å ha gode rutiner i barnehagen. Det gir forutsigbarhet, og trygge rammer for lek og læring gjennom barnehageåret. Vi ansatte skal være til stede og tilgjengelig for barna til enhver tid. Barna skal oppleve et trygt og utviklende miljø, og de ansatte skal være tett på for å observere og fange opp det som skjer. Ved hjelp av observasjon, kan vi veilede barna i lek. Vi skal være ansatte som er tilstede sammen med barna, og er nærværende i barns lek og læring. Vi ønsker å gi barn tid og ro til å utvikle leken, og vi skal tilrettelegge og delta i barns lek i den grad det er naturlig. Vi må være et «støttende stillas» for barna, og bidra der det trengs. Når barna mestrer leken selvstendig, kan vi «koble» oss ut. Gjennom barnehagehverdagen vil barna få mye lærdom i sosial kompetanse, og det er viktig at vi som ansatte er til stede for å rettlede, anerkjenne og hjelpe barna i situasjoner som har låst seg. Vi skal være gode rollemodeller for barna og behandle barna med respekt og vise empati. De ansatte skal også legge til rette for barns medvirkning i sin egen hverdag. Gjennom samtaler med barna blir hvert enkelt barns meninger og synspunkter hørt.

5. Foreldresamarbeid:

Barnehagen skal legge til rette for god dialog og samarbeid med de foresatte. Samarbeidet er av stor betydning for barnets opplevelse av barnehagetilbudet. Vi ønsker å ha en åpen og god dialog med foresatte, hvor vi har en felles holdning om at vi trenger hverandre for at barnehagedagen skal bli best mulig for barna. Det er viktig at foresatte kommer med forventninger til barnehagen, samtidig som barnehagen har klare forventninger til foresatte. Våre samarbeidsarenaer mellom barnehage og foresatte er i stor grad den daglige kontakten, avtalte samtaler, møter for foresatte utenom barnehagetiden og SU-møter 2-3 ganger i året, (etter behov). Det er viktig for oss at de foresatte føler seg sett, hørt og inkludert i barnehagen. Vi bruker Visma som informasjonskanal til foreldre. Visma er en app man kan sende enkle meldinger, legge inn fravær, skrive soveliste og de ansatte kan legge ut dagbok med bilder og tekst fra dagen som har gått.

6. Ansatte:

Avdeling Revehiet

Anja Nyengen Pedagogisk leder	Lars Kalkvik Pedagogisk leder	Ingeborg G Grønberg Fagarbeider BUA	Lidis Morales Fagarbeider BUA
---	---	---	---

Avdeling Marihøna

Liv Lerberg Pedagogisk leder	Astri Dampen Aulstad Pedagogisk leder	Britt S Hov Barnepleier	Monica Løvstad Pedagogisk medarbeider
Elisabeth T Pedersen Pedagogisk medarbeider	Martin Eriksen Pedagogisk medarbeider		

Avdeling Røyskatten

Anne Heier Pedagogisk leder	Tone Thomassen Pedagogisk leder	Anne Skrefsrud Pedagogisk medarbeider	Adele Cataltepe Midtlien Fagarbeider BUA
Anne Taraldhagen Pedagogisk medarbeider	Henriette Edvardsen Læring		

Avdeling Skogmusa

Susanne Lauridsen Pedagogisk leder	Anne-Line Berg Pedagogisk leder	Wenche Vermund Pedagogisk medarbeider	Inger Kristiansen Fagarbeider
Lidis Morales Fagarbeider BUA			

7. Årshjul 2022-2023:

SEPTEMBER: Tema: Tilvenning, meg selv og høst

Foreldremøte

OKTOBER: Tema: «Meg selv» og Forut-barneaksjon

Fotografering

Forut markering med suppe for foreldre

21. oktober: Planleggingsdag

NOVEMBER: Tema: «Meg selv»

DESEMBER: Tema: Jul

Julebord for barn

13. desember: Luciafeiring

Nissefest

Uke 50: Besøk fra kirka

JANUAR: Tema: Vinter, snø og is
2. januar: Planleggingsdag

FEBRUAR: Tema: vinter snø og is

Vi markerer 6.2 samenes nasjonaldag

17. februar: Temafest

MARS: Tema: vinter, snø og is + påske

7. mars Aktivitetsdag ute for hele barnehagen

Besøk fra kirka

APRIL: Tema: Kloden vår, naturvern

MAI: Tema: Kloden vår, naturvern og 17.mai-tema

16.mai: Fellessamling 17.mai

19.mai: Planleggingsdag

JUNI: Tema: Naturen

Sommerfest for barn, foreldre og personale

Sommerbarnehage

JULI: Tema: Naturen

Sommerbarnehage

AUGUST: Tema: Tilvenning og høst

11. og 12. august 2022: Planleggingsdager

8. Kontaktinformasjon:

Røyslimoen barnehage

Styrer:

Mette K Afseth Olsen

mette.kristin.afseth.olsen@lillehammer.kommune.no

Adresse:

Granittlia 2

2611 Lillehammer

Tlf.: 90587203

Barnehagens e-postadresse:

royslimoen.barnehage.postmottak@lillehammer.kommune.no

Besøk: www.lillehammer.kommune.no/royslimoenbarnehage
for mer info om barnehagen og hva som skjer

Mariehøna: 90408659

Revehiet: 90753145

Røyskatten: 90793561

Skogmusa: 90706948

Er du på Facebook:

Gå inn og klikk «Liker» på barnehagens facebooksider!

www.lillehammer.kommune.no/royslimoenbarnehage

Årsplanen ble fastsatt og godkjent i SU den:

Vedlegg 1

PROGRESJONSPLAN - FAGOMRÅDENE

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplanen. Planen skal også synliggjøre hvordan barnehagen jobber med overgangen barnehage-skole og satsningsområdene som er beskrevet på s.

Antall år barnet går i barnehage før skolestart kan variere. Likevel skal aktivitetene tilpasses og forbeholdes de enkelte aldersgrupper. Alle barn skal ikke nødvendigvis være med på alt.

Hvordan jobber barnehagen med de 7 fagområdene?

Rammeplanens fagområder

Rammeplanen for barnehagen deler arbeidet inn i sju fagområder. Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. I Røyslimoen barnehage vil dette være synlig gjennom ulike prosjekter, i temaarbeid og ikke minst i hverdagsaktivitetene.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeid med mat og helse skal barnehagen bidra til forståelse for hvordan sunn mat og aktivitet kan bidra til god fysisk og psykisk helse. Barnehagen skal ha tilbud om frukt og grønt, og bidra til et sunt kosthold. Barna skal lære å kjenne sin egen kropp, hvordan den kan bevege seg og utvikle en positiv selvoppfatning. Motoriske ferdigheter utvikles ved utforskning og frihet til å prøve selv. Finne en god balanse mellom aktivitet og ...

Kommunikasjon, språk og tekst

Et tidlig, godt og variert språkmiljø er en viktig del av barnehagens innhold. Å sette ord på, samtale om, snakke om følelser, tanker og opplevelser er nødvendig for å utvikle et godt språk. Ved muntlige og skriftlige fortellinger, rim, regler, sang, dikt og poesi bidrar barnehagen til at barna stimuleres til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barna bruker språket til å skape relasjon, delta i lek, og som redskap til å løse konflikter.

Kunst, kultur og kreativitet

Opplevelser, eksperimentering, og sansing skal legge grunnlag for tilhørighet, deltagelse og eget skapende arbeid blant barna. Musikk, dans, drama, kunst og kultur skal skape nysgjerrighet, og bidra til undring, utforskning og stolthet over egen kulturell tilhørighet. Barna skal ta i bruk fantasi, tenke kreativt og bruke ulike teknikker og materiale til å uttrykke seg estetisk.

Natur, miljø og teknologi

Gjennom arbeid med natur skal barna få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Gjennom gode opplevelser med friluftsliv året rundt skal barna bli kjent med ulike årstider, vær, landskap, planter og dyr.

Antall, rom og form

Gjennom lekende og undersøkende arbeid med former, måling, rom, tall og telling, sortering og kategorisering skal barna oppdage matematikk i hverdagen. Arbeidet skal stimulere barns undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Nærmiljø og samfunn

Utforskning, opplevelser og erfaringer er med på å bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø og samfunn. Barnehagen skal styrke kunnskap om og tiknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. I hverdagen brukes nærmiljøet aktivt til turer og til undring som skaper nysgjerrighet. Bli kjent med den samiske kulturen.

Etikk, religion og filosofi

Barna skal få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn. Det skal skapes en interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre mennesker, og levesett.

Ha respekt, interesse og vise hensyn til hverandre. Bruke fortelling og samtale for å skape undring og interesse. FN's barnekonvensjon.

Lek, omsorg og glede, der voksne er tilstede

Kommunikasjon, språk og tekst

1-2 år

- Non-verbal kommunikasjon og blikk-kontakt
- Styrke ordforrådet ved å benevne det vi ser, og det vi gjør.
- Sang (med og uten bevegelser), billedbøker og fortellinger, konkrete, rim og regler.

3-4 år

- Vi øver på å ta imot beskjeder, og å vente på tur.
- Bruke språket til å: uttrykke følelser, behov og erfaringer, til å løse konflikter, og til å skape positive relasjoner i lek.
- Samtale i hverdagen
- Vi har bøker, spill og puslespill i barnehøyde
- Vi har alfabetet synlig på avdelingen

5-6 år

- Enkle rollespill
- Skrive fortellinger ut ifra barnas initiativ og interesse
- Lytte til lyder i språket og eksperimentere med ord
- Bli kjent med bokstaver og tall –kjenne igjen/skrive sitt eget navn

Kropp, bevegelse, mat og helse

1-2 år

- Lek –ute og inne, og turer i nærmiljøet
- Hinderløype, bevegelseslek, sangleker og dans
- Bli kjent med egen kropp
- Sunt og variert kosthold
- Vi tilrettelegger for hvile/søvn ut ifra barnets behov
- Gode rutiner ved håndvask og måltid

3-4 år

- Minirøris, skilek, og motoriske utfordringer både inne og ute
- Kjøkkengruppe: Der barna deltar i matlaging. Variert, sunne og gode matopplevelser.
- Lære om egen kropp og følelser i hverdagssituasjoner gjennom ulike temaarbeid
- Selvstendighetstrening: Øve på å klare selv v/ påkledning, matsituasjon, do-gåing ol

5-6 år

- Lengre turer
- La barna vurdere egne evner og få god grovotorisk kompetanse
- Selvstendighet i forhold til matsituasjon, påkledning, do-gåing, ta vare på tingene rundt seg ol.
- Lære å sette grenser for egen kropp, lære forskjell på gode og vonde hemmeligheter
- Vanntilvenning på Jorekstad
- Vi tilbereder råvarer som vi har sanket i naturen eller dyrket selv

Kunst, kultur og kreativitet

<p>1-2 år</p> <ul style="list-style-type: none"> •Formingsaktiviteter med ulike materialer •Sang, musikk og dans, rim og regler, eventyr og fortellinger. Bruk av rytmeinstrumenter •Vi formidler kultur og tradisjoner gjennom å markere høytider og andre tilstelninger 	<p>3-4 år</p> <ul style="list-style-type: none"> •Vi legger til rette for at barna skal få oppleve skaperglede gjennom ulike materialer og teknikker. •Vi bruker naturen som utgangspunkt for kunst. •Vi deltar på arrangementer/festivaler i lokalmiljøet. •Besøke biblioteket, Maihaugen ol. •Forut-barneaksjon 	<p>5-6 år</p> <ul style="list-style-type: none"> •Gripe tak i barnas eget initiativ til å skape. •Dramatisering på enkelt nivå. •Vi formidler kultur og tradisjoner gjennom å markere høytider andre tilstelninger. •Vi undrer oss rundt ulike eksperimenter •Skape tilhørighet gjennom å tilrettelegge for et godt samarbeid
--	--	--

Natur, miljø og teknologi

1-2 år

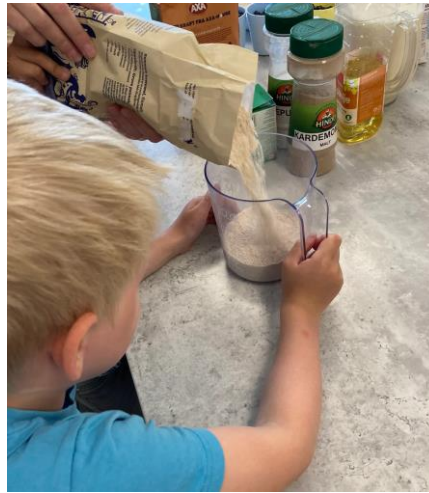
- Turer i skog og nærmiljø i ulike årstider
- Få erfaringer med de ulike årstidene
- Vi ser på dyr, insekter og naturen rundt oss
- Ulikt lekemateriell

3-4 år

- Faste turmål i nærområdet, dette bidrar til at barna blir bevisste på årstidsendring.
- Bruke bålplassen i barnehagen, og tenne bål i skogen
- Dyrke grønnsaker og plukke bær i naturen- bruke det i matlaging.
- Kildesortering og oppmerksomhet rundt søppel i naturen
- Bli kjent med ulike dyr og fugler
- Enkel bruk av digitale verktøy

5-6 år

- Bruke naturensomlekeplass, og utforske den
- Undrende samtaler om dyr, spor, trær, planter og naturfenomen
- Få kunnskap om enkle næringskjeder
- Kunnskap om bruk av spikkekniv og enkel snekring

Antall, rom og form

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> •Bruke ulike begreper som stor-liten, lang-kort, tung-lett ol. •Konstruksjonslek •Vi sorterer, bygger og teller 	<ul style="list-style-type: none"> •Vi bruker matematiske begreper i vår hverdag som viser størrelse, mål, likhet, ulikheter og preposisjoner •Vi spiller spill og gjør aktiviteter som fokuserer på antall, form og farge •Lek med bokstaver, antall, mengde og form 	<ul style="list-style-type: none"> •Vi bruker naturen som læringsarena. For eksempel: finn fem korte pinner, og 4 store blader ol. •Eksperimenter som skaper nysgjerrighet •Når vi lager mat, følger vi oppskrifter med forskjellige mengde enheter •Kjennskap til ulike geometriske former

Etikk, religion og filosofi

1-2 år

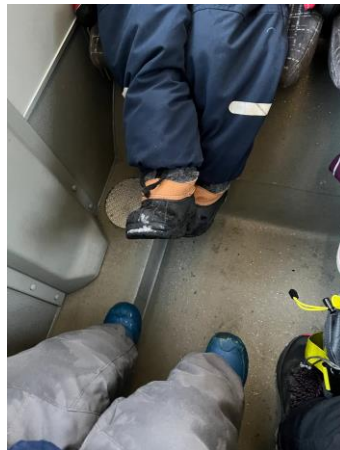
- Samlingsstunder og fellessamlinger ved ulike høytider
- Lære å vente på tur
- Lære å si «stopp»-sette grenser for seg selv. Lære å forholde seg til andre, øve sosial kompetanse
- De ansatte hjelper barna med å løse konflikter, sette ord på følelser og veileder ved behov.

3-4 år

- Vi lærer om ulike religioner og livssyn.
- Empati og respekt for hverandre, og klare å sette egne grenser.
- Vi øver oss på å si fine ting til hverandre, og bygge gode vennskap
- Vi veileder barna i konfliktløsning
- Vi jobber for inkludering og samarbeid
- Ansatte undrer seg sammen med barna

5-6 år

- Øver oss på å samarbeide om ulike oppgaver, og lære å løse konflikter
- Empati og respekt for hverandre, og sine egne grenser. Lære å forholde seg til andre, få sosial kompetanse gjennom lek.
- Klare å sette ord på både gode og vonde opplevelser

Nærmiljø og samfunn

1-2 år

- Familien min. Forståelse av verden. Forholdet mellom barnehagen og hjemmet.
- Turer i nærmiljøet
- Trafikksikkerhet

3-4 år

- Samtale om bosted, yrke og familie
- Turer i nærmiljøet og byen for å bli kjent med de ulike funksjonene byen har.
- Lære enkle trafikkregler og enkle skilt
- Inkluderende miljø, som motvirker mobbing
- Samene som urbefolkning i Norge (samenes nasjonaldag)

5-6 år

- Vanntilvenning ved Jorekstad
- Vi blir kjent med Røyslimoen skole, og området rundt
- «Generasjonssang»: De eldste barna synger for eldre på bo-og servicesenter
- Vi undersøker hvordan barn har det i andre land, og kulturer